

UCHWAŁA XL/285/2018
RADY GMINY OLSZANKA

z dnia 29 maja 2018 r.

w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przylesie”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994) oraz art. 19 ust. 2 z dnia 6 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 142 , poz. 650) uchwała się co następuje:

§ 1. Opiniuje się pozytywnie przedstawiony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przylesie”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójt Gminy Olszanka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Wanda Galant

Załącznik do uchwały Nr XL/285/2018

Rady Gminy Olszanka

z dnia 29 maja 2018 r.

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU
z dnia 2018 r.
w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przylesie”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r., poz. 142 i poz.10) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Przylesie”, położonego na terenie gminy Olszanka, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu drzewostanów naturalnego pochodzenia, tworzących liczne formy przejściowe od grądu do łągów.

2. Wskazuje się następujące przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1.:

- 1) zachowane w stosunkowo dobrym stanie zbiorowiska leśne,
- 2) brak stwierdzonych zagrożeń, wymagających podjęcia zabiegów z zakresu ochrony czynnej.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r., poz. 142, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia, na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłączonej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych (art. 20 ust. 3 ustawy).

Ponadto w planie ochrony rezerwatu można wyznaczyć obszary i miejsca, w granicach których nie obowiązują zakazy w zakresie polowania (art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy), połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy) oraz wprowadzania psów (art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy), a także prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej (art. 15 ust. 1 pkt 11).

Tryb sporządzania projektu planu ochrony i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu ochrony określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), zwanego dalej rozporządzeniem.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Nadto zasady udziału niektórych grup społecznych w tworzeniu planu normuje ww. rozporządzenie. Zgodnie z § 3 rozporządzenia informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu sporządzający projekt planu ogłasza w prasie lokalnej, umieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie sporządzającego projekt planu i na jego stronie internetowej oraz przesyła do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego, jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa, podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, których obszary działania obejmują obszar objęty projektem planu. Ponadto sporządzający projekt planu zapewnia zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem planu oraz możliwość zgłaszania do nich wniosków i uwag, a informację o sposobie zapewnienia tej możliwości oraz

o sposobie, w jaki nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag, sporządzający projekt planu zamieszcza w informacji, o której mowa w § 3 rozporządzenia (§ 6 rozporządzenia).

Projekty planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody zamieszcza się także w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin (art. 19 ust. 2 ustawy) i regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy); wymaga także uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2017 r., poz. 2234, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody „Przylesie”, zwany dalej rezerwatem, został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 czerwca 1969 r. (M.P. z 1969 r. Nr 34, poz. 256). Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym ww. obszaru jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Przylesie” (Dz. Urz. Woj. Op. z 2018 r. poz. 1256). Powierzchnia rezerwatu wynosi 17,24 ha, a celem jego ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu drzewostanów naturalnego pochodzenia, tworzących liczne formy przejściowe od grądu do łągów. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

Zgodnie z dokumentacją sporządzoną na potrzeby planu ochrony, całą powierzchnię rezerwatu zajmują ekosystemy leśne. Zbiorowiska leśne rezerwatu reprezentowane są przez grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* oraz dwa zbiorowiska lasów łągowych: niżowy łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* oraz łąg jesionowo-wiązowy *Ficario-Ulmetum minoris*. W granicach obszaru chronionego stwierdzono występowanie dwóch chronionych gatunków roślin naczyniowych: podkolana białego *Platanthera bifolia* oraz wawrzynka wilczełyko *Daphne mezereum*, a także gatunki roślin uznawane za rzadko występujące w regionie, m. in. zdrojówkę rutewkową *Isopyrum thalictroides* i nerecznicę szerokolistną *Dryopteris dilatata*. W ostatnich latach odnotowano tu również stanowiska ośmiu gatunków mszaków z Czerwonej listy mszaków województwa opolskiego. Cztery gatunki stwierdzonych mchów objęte są ochroną: dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, gładysz paprociowaty *Homalia trichomanoides*, krzewik źródłiskowy *Thamnobryum alopecurum* i zwiślik maczugowaty *Anomodon attenuatus*. Niekorzystnym zjawiskiem jest występowanie gatunków roślin inwazyjnych: niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* i nawłoci późnej *Solidago gigantea*, a także ekspansywnego gatunku rodzimego – turzycy drżączkowatej *Carex brizoides*. Nawłoc późna występuje jednak w rezerwacie tylko w miejscach prześwietlonych, a jej obecność jest przejściowa (do czasu odtworzenia się warstwy drzew). Niecierpek drobnokwiatowy stwierdzany był na terenie całego rezerwatu, największe zwarcie osiągając w grądzie, w południowo-wschodniej części obszaru chronionego. Ograniczenie jego ekspansji wiązałoby się ze znaczną ingerencją w ekosystemy leśne. Jest to przy tym gatunek jednoroczny, łatwo opanowujący glebę pozbawioną roślinności i ściółki. Jej naruszenie podczas wykonywania zabiegów ochronnych może zatem skutkować jeszcze silniejszym rozprzestrzenieniem się niecierpka drobnokwiatowego w lesie. Natomiast obecność turzycy drżączkowatej, występującej w licznych płatach w północnej i północno-zachodniej części rezerwatu, prawdopodobnie wiąże się z przesuszeniem siedlisk; obecnie nie są znane metody przeciwdziałające ekspansji tego gatunku, poza utrzymaniem odpowiednich stosunków wodnych. W związku z powyższym, analizując potencjalne korzyści i ryzyko poniesienia przyrodniczych strat, ostatecznie odstąpiono od prowadzenia ochrony czynnej w zakresie przeciwdziałania ekspansji wyżej wymienionych gatunków roślin.

W trakcie prowadzenia badań terenowych nie zidentyfikowano również innych istniejących i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych. Biorąc powyższe pod uwagę, jak również mając na względzie stosunkowo dobry stan zachowania stanowiących przedmiot ochrony zbiorowisk leśnych uznano, że właściwym będzie realizowanie celu ochrony określonego w § 2 pkt 1 zarządzenia poprzez wskazanie całego obszaru rezerwatu do ochrony ścisłej. Konsekwencją przyjętego sposobu ochrony będzie umożliwienie przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych.

W związku z powyższym w zarządzeniu nie wskazuje się obszarów ochrony czynnej i krajobrazowej, nie identyfikuje się oraz nie określa sposobów eliminacji lub ograniczenia

istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków; nie określa się również działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań.

Niniejszy akt prawa miejscowego nie wskazuje miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza (art. 20 ust. 3 pkt 6 oraz art. 15 ust. 1 pkt 11 ustawy). W planie nie wyznaczono również obszarów i miejsc dopuszczających prowadzenie polowań oraz obszarów i miejsc, w których dopuszcza się wprowadzanie psów (art. 15 ust. 1 pkt 4 i pkt 16 ustawy). Ze względu na brak cieków i zbiorników wodnych, nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 20 ust. 3 pkt 5 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy).

Nie określa się również miejsc i obszarów udostępnionych do celów naukowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy), pozostawiając możliwość zwolnienia z obowiązujących w rezerwacie zakazów, uzasadnionego prowadzeniem badań naukowych, do rozpatrzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje z jednej strony nadzór nad ich rodzajem i metodyką, zabezpieczając z drugiej strony rezerwat przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem realizowanych prac badawczych.

W planie ochrony nie wskazuje się również obszarów i miejsc, w tym szlaków, udostępnionych do celów turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy). Jest to zgodne ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo nr DOP-OC.600.256.2013.HS.3 z 24.10.2013r.), w którym wskazano, iż udostępnianie szlaków turystycznych oraz ścieżek edukacyjnych nie powinno mieć miejsca w planie ochrony, lecz odbywać się na podstawie zapisów art. 15 ust. 1 pkt 15 oraz ust. 5 ustawy.

W wyniku prac nad dokumentem nie zidentyfikowano zagrożeń dla ekosystemów rezerwatu, w związku z czym w treści niniejszego aktu odstąpiono od wskazania ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olszanka, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tej gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Nadto, ze względu na położenie rezerwatu poza wodami morskimi oraz poza wyłącznymi strefami ekonomicznymi, niniejszy dokument nie zawiera ustaleń do planów zagospodarowania przestrzennego ww. obszarów.

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), mając na uwadze § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), w procesie przygotowania niniejszego zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował: o przystąpieniu do sporządzenia (opracowania) projektu planu ochrony i o jej przedmiocie; możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem niniejszego zarządzenia; o miejscu i terminie, w którym jest ona wyłożona do wglądu; o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu; o organie właściwym do ich rozpatrzenia; o sposobie, w jakim nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag.

Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu w dniach od 18 kwietnia 2018 r. do r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu (w dniach od 18 kwietnia 2018 r. do r.), opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w Gazecie Wyborczej w dniu 18 kwietnia 2018 r. oraz przesłano do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego (Wójt Gminy Olszanka, Przewodniczący Rady Gminy Olszanka, Starosta Brzeski i Marszałek Województwa Opolskiego) i jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa

(PGL LP Nadleśnictwo Brzeg oraz RDLP w Katowicach). Ze względu na brak w granicach rezerwatu cieków wodnych, zawiadomienia nie wystosowano do podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej. Nie poinformowano również, odrębnym pismem, organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody, gdyż teren rezerwatu nigdy nie pozostawał w kręgu zainteresowań żadnej z nich. Nie wyklucza to jednak możliwości wnoszenia przez organizacje pozarządowe uwag i wniosków do powyższego projektu w ramach postępowania prowadzonego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt ujęto również w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

W trakcie konsultacji społecznych wniesiono/nie wniesiono uwagi i wnioski:

Projekt był (zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy) przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 23 marca 2018 r. pozytywnie zaopiniowała ten dokument.

Projekt niniejszego zarządzenia zostanie przedłożony do zaopiniowania przez Radę Gminy Olszanka, a także przekazany do uzgodnienia Wojewodzie Opolskiemu.

Mając na uwadze brak stwierdzonych zagrożeń wymagających podjęcia stosownych działań ochronnych, zarządzenie nie pociąga za sobą skutków finansowych w budżecie państwa w części, której dysponentem jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

UZASADNIENIE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu wystąpił z wnioskiem do Rady Gminy Olszanka o zaopiniowanie projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przylesie”.

Zgodnie z postanowieniami art. 19ust. 2 z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 142) projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody wymaga zaopiniowania przez właściwą miejscowo radę gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.